

Overweging zondag 15 januari 2017

Jaar A, 2e zondag door het jaar, "Herkent u Hem?"

Lezingen: Jesaja 49, 3,5-6 – Psalm 40 – 1 Kor. 1,1-3 – Joh. 1,29-34)

Het is vandaag een bijzondere dag.

Afgelopen week was in de Verenigde Staten de Week van de Migrant, op initiatief van de Amerikaanse bisschoppenconferentie. Deze week bestaat al 25 jaar en is dit jaar extra actueel, omdat Donald Trump op 20 januari als president wordt beëdigd en een muur wil bouwen tussen de VS en Mexico.

Vandaag is het de Mondiale Dag van Migranten en Vluchtelingen. Onze paus Franciscus heeft hier een mooie boodschap voor geschreven die u kunt lezen op de website van Maria Vlucht. Hij pleit voor gastvrij zij, solidair en opstaan tegen ongerechtigheid, met name waar kinderen de dupe zijn.

Dinsdag a.s. 17 januari is het de Dag van het Jodendom, die in het teken van De Vreemdeling staat.

En vandaag begint ook in Nederland de Week van Gebed voor de eenheid van de christenen, georganiseerd door de Raad van Kerken. Een week waarin juist gebeden wordt om muren te doorbreken. Muren van verdeeldheid onder de christenen. Om tot verzoening te komen. Want er staat óók een muur tussen protestanten en katholieken. Hier gaat het om de muur van de Reformatie.

Een muur.

Er stond een muur tussen West- en Oost-Berlijn.

Er staat een muur in Israël bij de grens met Palestina.

Er komt een muur straks in de VS.

Er is een muur tussen christenen.

Een muur zodat mensen zich veilig voelen, maar waardoor mensen buiten worden gesloten. Een schijnveiligheid. Want wie garandeert dat er dan niets meer gebeurt? En wie bepaalt wie veilig achter de muur mag zijn en wie niet? Wie is de vreemdeling? Wie heeft gelijk?

Een muur. Bouwen wij zelf niet ook vaak een muur om ons heen? Wie sluiten wij zelf buiten? Wie mag er wel naar binnen?

En als het je zelf overkomt en je wordt buitengesloten: Durf je dan buiten die muur te wonen? Accepteer je dat je buiten een muur woont? Wil je wel achter een muur wonen? Word je boos en verdrietig en voel je je buitengesloten? Ga je vechten of huilen? Of kun je

blij en dankbaar zijn dat je daar in zekere zin vrij bent en niet opgesloten bent achter de muur? Kortom, hoe ga je om met muren? Heb je eigenlijk wel een keuze?

Ook in Jezus' tijd was er een muur. Een muur tussen Romeinen en volgelingen van Jezus. De Romeinen deden er alles aan om hun eigen godsdienst te behouden. Ze waren bang voor Jezus. Maar Hij zei volgens Matteüs 22: "Geef wat van de keizer is aan de keizer en geef God wat God toebehoort". En Paulus schreef in zijn Brief aan de Romeinen: "Laat u niet overwinnen door het kwade, maar overwin het kwade door het goede." Kortom: geef wat de ander nodig heeft en liefde is de enige manier om muren af te breken.

Muren worden opgetrokken uit angst. Angst is een slechte raadgever.

Word niet boos op de ander, maar begrijp dat de ander bang is. Beantwoord angst met liefde. Die liefde toon je door niet te veroordelen. Die liefde toon je door te bidden. Die liefde toon je door te accepteren dat de ander anders is. Dat die andere mens, zo verschillend van jou, ook een mens is, ook door God gewenst is. We moeten bidden dat we dat gaan zien en dáárnaar handelen.

We moeten bidden. Bidden dat muren zullen breken. Want muren scheiden.

Maarten Luther liet 500 jaar geleden, in 1517, weten waar hij het niet mee eens was in de kerk. Hij had gelijk. Maar zijn actie leidde ook tot verdeeldheid, tot de Reformatie, tot scheiding. Tot een muur tussen protestanten en katholieken. Nu reiken we elkaar weer de hand. Want we geloven in dezelfde God. In die God van liefde. In de liefde die niet scheidt, maar verbindt.

God wil geen scheiding, geen schisma, geen uitsluiting. God wil verzoening. God wil dat wij tot elkaar komen, want Hij heeft zich in Jezus geopenbaard en is gekomen voor iedereen. Johannes de Doper zag dat. Hij herkende Hem.

Jesaja profeteert in de eerste lezing dat God er niet alleen is voor alle stammen van Israël maar dat Hij een redder is voor iedereen. God is behalve licht voor de heidenen, redder voor alle volken. Gods heil gaat tot de grenzen van de aarde. Niet alleen tot een muur. Dat betekent: Hij zal alle mensen op aarde bevrijden.

In het evangelie lezen we dat Johannes de Doper Jezus herkende als degene die na hem komt en er voor hem al was. Jezus is dus degene die Jesaja bedoelde. Jezus is het Licht en de redder voor iedereen. Jezus neemt de zonde van de wereld weg. Johannes de Doper herkent in Jezus de Zoon van God, omdat de Heilige Geest op Hem neerdaalt. Zo wordt God ons in Jezus geopenbaard. Door de Heilige Geest. En daaraan kunnen wij Hem herkennen. De Heilige Geest. De Trooster.

Johannes doopt met water. Jezus doopt met de Heilige Geest. Met water herrijzen we uit de dood. Met de doop beginnen we een nieuw leven. Wij hier aanwezig zijn ook gedoopt. Durven wij dat nieuwe leven aan? Dat leven van verzoening. Dat leven van vergeving. Dat leven van verbinding. Dat leven van dienstbaarheid?

Durven wij Jezus en de Heilige Geest tot ons toe te laten? Als de Heilige Geest de Trooster is. Laten wij ons dan troosten? Laten wij ons troosten in onze weerstand tegen de ander, voor wie we bang zijn, tegen wie wij ons wapenen, die we liever niet willen kennen?

Laten wij ons troosten? Laten wij ons vermurwen?

Jezus daagt ons uit ons te laten vermurwen.

Opdat we zacht worden voor onszelf en voor elkaar. Voor groten en voor kleinen.

Opdat we erkennen dat we vaak tekort schieten.

Opdat we niet blijven wijzen naar de ander.

Opdat we de ander toelaten in ons leven.

Opdat we muren slechten.

Opdat we liefhebben.

Zodat we dan gaan lijken op Hem.

Zodat ook wij een licht in de wereld worden voor anderen.

Zodat ook wij mensen kunnen redden.

Zodat ook wij een stukje zonde van de wereld wegnemen.

Want in het toelaten van de liefde, herkennen wij het werk van de Heilige Geest. Dáármee zijn we door Jezus gedoopt. Dáárin herkennen we Hem.

Laten we dus bidden voor muren. Om ze te breken.

Laten we bidden voor eenheid.

Eenheid die alleen kan gebeuren door verzoening.

Verzoening die alleen kan gebeuren door liefde.

Liefde die alleen kan gebeuren door Christus onze Heer.

Christus, die alleen kan komen door Hem na te volgen.

Navolgen door het kwetsbare te beschermen. De migrant, de vluchteling, het kind. Navolgen door lief te hebben en elkaar liefde en leven te gunnen.

Laat ons daarom bidden met het gebed van de Week van Gebed voor de eenheid van de christenen:

“Doorbreek onze muren, breng ons op weg naar elkaar.

Doorbreek onze muren, geef ons een band met elkaar.

Waar u uw hand uitstrekt, vind ik houvast.”

Amen.